
VL: Oikaisuvaatimus

Lähtettäjä [REDACTED]
Päivämäärä ti 27.5.2025 12.58
Vastaanottaja Kirjaamo <kirjaamo@sata.fi>

Uudistan ennakkoon tekemäni oikaisuvaatimuksen.

Myöskin pyydän saada tietää oliko ennakkoon lähettämäni oikaisuvaatimus päättäjien tiedossa, kun päätös 20.5.2025/§ 184 tehtiin?

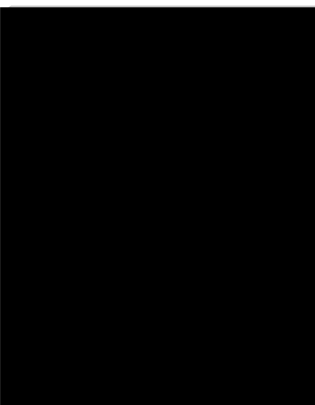
OIKAISUVAATIMUS

Päätöskoskien liikkumisen tuen omavastuuosuuksia (20.5.2025/§ 184)

Päätöstä pitää siten muuttaa, että kuljetuspalveluun oikeutetuilta peritään enintään sellainen maksu, jonka terve, järkevästi joukkoliikennettä käyttävä, henkilö maksaisi.

P.S. [Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut](#) | [Invalidiliitto](#)

[REDACTED]
asiamies - toimeentulotuki - SOTU-
asiat

Sähköpostia [REDACTED]
[REDACTED] Erikoisosaaminen:
toimeentulotuki, asiakirjojen julkisuus, sananvapaus
(mm. kuvaaminen)

Lähtettäjä: [REDACTED]
Lähetetty: tiistai 20. toukokuuta 2025 12.47
Vastaanottaja: kirjaamo@sata.fi <kirjaamo@sata.fi>
Aihe: Oikaisuvaatimus

Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitukselle,

Oikaisuvaatimus tänään tehtävään päätökseen koskien liikkumisen tuen omavastuuosuuksia
(20.5.2025/§ 184)

Päätöstä pitää siten muuttaa, että kuljetuspalveluun oikeutetuilta peritään enintään sellainen maksu, jonka terve, järkevästi joukkoliikennettä käyttävä, henkilö maksaisi.

Sosiaalihuolto- ja vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelut 3.2.2025 alkaen

Asiakasmaksu peritään seuraavasti:

Nyssen vyöhykealue (Tampereen seudun joukkoliikenne)

Aikuiset maksavat Nyssen kertalipun hinnan. Hinnoittelu perustuu joukkoliikenteen maksuun kertalipulla maksettaessa (lähimaksu tai Nysse-mobiili).

Tällä hetkellä voimassa olevat asiakasmaksut ovat erillisessä maksutaulukossa, johon päivitetään Nyssen mahdolliset korotukset tai muutokset. Uudet asiakasmaksut astuvat voimaan pääsääntöisesti Nyssen muutoksia seuraavan kuukauden alusta.

Nysse vyöhykealueen ulkopuolinen alue

Asiakasmaksut perustuvat kilometrivyöhykkeisiin. Asiakasmaksut alkavat joukkoliikenteen kertalipun hintaa vastaavasta maksusta ja nousevat kilometrimäärän kasvaessa.

Nyssen taksoja vastaavat asiakasmaksut seuraavat Nyssen mahdollisia korotuksia ja muutoksia.

Tällä hetkellä voimassa olevat hinnat ovat erillisessä maksutaulukossa, johon päivitetään Nyssen mahdolliset korotukset tai muutokset.

Kuljetuspalvelujen omavastuiden poikkeukset:

- lapsi 7–16 vuotta: 50 % aikuisen asiakasmaksusta
- nuori 17–24 vuotta: 75 % aikuisen asiakasmaksusta
- työmatkojen asiakasmaksu: 50 % aikuisen asiakasmaksusta
- opiskelumatkojen asiakasmaksu: 0 euroa
- työ- ja päivätoiminnan sekä työllistymistä tukevan toiminnan asiakasmaksu: 0 euroa

KULJETUSPALVELUMAKSUJEN OHEISLIITE

Nyssen vyöhykealue (Tampereen seudun joukkoliikenne)

Vyöhyke	Asiakasmaksu/suunta €
2	2,80
3	4,70

Nysse vyöhykealueen ulkopuolinen alue

Vyöhyke	Asiakasmaksu/suunta €
0–15 km	2,80
15–25 km	4,70
25–40 km	6,50
40–50 km	8,40
50–60 km	10,30
60–70 km	11,90
70–80 km	14,50
80–90 km	17,40
90–100 km	20,70
100–110 km	21,20
110–120 km	22,80
120–130 km	24,20
130–140 km	25,90
140–150 km	27,30
150–160 km	28,80
160–170 km	30,30
170–180 km	32,30
180–190 km	33,90
190–200 km	35,80
200–220 km	38,60
220–240 km	41,80
240–260 km	45,20
260–280 km	48,40
280–300 km	51,70
300–325 km	55,30
325–350 km	59,30
350–375 km	62,20
375–400 km	67,70
400–450 km	71,60
450–500 km	76,70
500–550 km	83,00
550–600 km	91,30
600–650 km	97,50
650–700 km	103,70
700–750 km	109,90
750–800 km	116,10
800–850 km	124,40
850–900 km	132,70
900–950 km	140,00
950–1000 km	145,20

28.10.2024

Dnro 132/03.04.04.04.09/2024

Asia

Hyvinvointialueasiaa koskeva valitus

Valittaja

Päätös, josta valitetaan

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto 18.12.2023 § 199

Aluevaltuusto on muun ohella päättänyt, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (jäljempänä vammaispalvelulaki) mukaisen vaikeavammaisten kuljetuspalvelun asiakasmaksu määräytyy uusien asiakkaiden osalta 1.1.2024 alkaen ja palvelun piirissä olevien asiakkaiden osalta 1.2.2024 alkaen Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (jäljempänä ELY-keskus) määrittämän arvolipun mukaisesti.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valituksenalainen päätös on kumottava, ja asia on palautettava uudelleen käsiteltäväksi.

YK:n vammaissopimuksessa kielletään kaikki syrjintä vammaisuuden perusteella. Valituksenalainen päätös asettaa Oulussa asuvan vammaisen henkilön heikompaan asemaan suhteessa vammattomaan henkilöön. Päätöksen seurauksena vyöhykkeiden hinnoittelu muuttuu Oulussa siten, että yksittäisen vammaispalvelulain mukaisen matkan omavastuuhinta vyöhykkeen sisällä nousee korkeammaksi kuin vastaava julkisen joukkoliikenteen hinta ja siten poikkeaa vammattoman henkilön maksamasta joukkoliikennemaksusta. Oulussa A-vyöhykkeellä matkustaminen saattaa maksaa vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua käyttävälle vammaiselle henkilölle jopa lähes kolme kertaa enemmän kuin vammattomalle henkilölle riippuen matkustettavasta kilometrimäärästä. Vammattomalle henkilölle vyöhykkeen sisäinen maksu on kiinteä, ei kilometrein määritettävä. Vammaispalvelulain mukaisesti perittävä omavastuu ei saa olla suurempi kuin vammattoman henkilön käyttämän joukkoliikenteen kustannus. Omavastuu on rinnastettava hyvinvointialueen kyseisen osa-alueen käytettävissä olevaan joukkoliikenteen maksuun.

Asiakirjoista ei käy ilmi, että päätöstä tehtäessä olisi huomioitu korkeimman hallinto-oikeuden päätös KHO 2020:20, jonka mukaan kilometrien mukaan määräytyvä kertalipun hinta on lainvastainen silloin kuin se on kalliimpi kuin paikkakunnalla toimiva julkinen joukkoliikenne. Päätös on Suomen perustuslain, yhdenvertaisuuslain ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen (jäljempänä asiakasmaksuasetus) vastainen.

Asian käsittely ja selvittäminen

Aluehallitus on antamassaan lausunnossa esittänyt valituksen hylkäämistä.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu ei varatusta tilaisuudesta huolimatta ole antanut lausuntoa.

Valittaja on antanut vastaselityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa valituksenalaisen päätöksen siltä osin kuin aluevaltuusto on päättänyt vaikeavammaisten kuljetuspalvelun asiakasmaksun suuruudesta Oulun seudun liikenteen toiminta-alueella.

Perustelut

Kysymyksenasettelu

Asiassa on ratkaistavana, onko aluevaltuusto voinut päättää asiakasmaksuasetuksen 6 §:ssä säädetty huomioon ottaen, että Oulun seudulla asuville vaikeavammaisille järjestettävistä kuljetuspalveluista peritään jatkossa ELY-keskuksen määrittämän arvolipun mukainen asiakasmaksu. Kysymys on myös siitä, asettaako päätös perustuslain 6 §:n 2 momentin ja yhdenvertaisuuslain 8 §:n säännöksissä tarkoitettulla tavalla Oulun seudulla asuvat vammaiset henkilöt eriarvoiseen asemaan suhteessa vammattomiin henkilöihin siten, että päätös olisi sanottujen säännösten vastaisena kumottava.

Sovellettavat oikeusohjeet

Asiakasmaksuasetuksen 6 §:n mukaan vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 §:n 2 momentissa tarkoitetuista vaikeavammaisille järjestettävistä kuljetuspalveluista voidaan periä enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu.

Yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momentin mukaan ketään ei saa syrjiä muun muassa vammaisuuden perusteella.

Yhdenvertaisuuslain 10 §:n mukaan syrjintä on välitöntä, jos jotakuta kohdellaan henkilöön liittyvän syyn perusteella epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta on kohdeltu, kohdellaan tai kohdeltaisiin vertailukelpoisessa tilanteessa.

Asiassa saatu selvitys

Aluevaltuusto on valituksenalaisella päätöksellään yhtenäistänyt vaikeavammaisten kuljetuspalvelun asiakasmaksun hyvinvointialueella ELY-keskuksen määrittämän arvolipun mukaiseksi. Asiakasmaksun määrä on kuljetuspalvelun kilometrien mukaan nouseva siten, että maksu on aikuisilta alimmillaan kuuden kilometrin matkalta 2,70 euroa ja korkeimmillaan 400 kilometrin matkalta 31,90 euroa. Lapsille kuljetuspalvelun asiakasmaksun määrä on alimmillaan kuuden kilometrin matkalta kaksi euroa ja korkeimmillaan 400 kilometrin matkalta 23,90 euroa.

Valittajan toimittamasta 31.1.2024 päivätystä Oulun seudun liikenteen hinnastosta ilmenee, että Oulun seudulla käytössä olevassa joukkoliikenteessä matkakortilla ostettava kertamaksu on ollut aikuisten osalta alimmillaan yhdellä vyöhykkeellä 2,05 euroa ja kalleimmillaan neljällä vyöhykkeellä 8,20 euroa. Lasten osalta vastaavat kertamaksut ovat olleet yhdellä vyöhykkeellä 1,10 euroa ja neljällä vyöhykkeellä 4,15 euroa. Oulun keskustan lähiliikenteessä kortalipun maksu on ollut aikuisilta 1,20 euroa ja lapsilta 1,10 euroa.

Aluehallituksen lausunnon mukaan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueeseen kuuluu 30 kuntaa, joista julkista joukkoliikennettä järjestetään ainoastaan kuudessa kunnassa Oulun seudun liikenteen alueella. Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun asiakasmaksujen yhdenmukaistamisessa on käytetty koko hyvinvointialueella ELY-keskuksen hinnastoa, koska hyvinvointialueella ei ole julkista joukkoliikennettä muualla kuin mainituissa Oulun seudulla olevissa kunnissa. Lähtökohtana on ollut ensisijaisesti löytää hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelun asiakkaiden näkökulmasta yhdenvertainen asiakasmaksukäytäntö. Tilanne, jossa käytössä olisi sekä Oulun seudun joukkoliikenteen hinnasto että ELY-keskuksen hinnasto muualla hyvinvointialueen alueella johtaisi siihen, että hyvinvointialueen vaikeavammaiset kuljetuspalvelun asiakkaat olisivat keskenään eriarvoisessa asemassa.

Oikeudellinen arviointi

Asiakasmaksuasetuksen 6 §:stä ilmenevän pääsäännön mukaan vaikeavammaisen kuljetuspalveluista voidaan periä enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu. Korkein hallinto-oikeus on vuosikirjaratkaisussaan KHO 2020:20 katsonut, että asetuksen säännöksen loppuosa, jonka mukaan maksu voi olla edellä mainittuun maksuun verrattavissa oleva kohtuullinen maksu, tulee sovellettavaksi lähinnä silloin, kun paikkakunnalla ei ole sellaista julkista liikennettä, jonka maksuja voitaisiin käyttää perusteena asiakasmaksujen enimmäismäärälle. Korkein hallinto-oikeus on todennut, että

vaikeavammaisille henkilöille järjestettävistä yksittäisistä kuljetuspalvelumatkoista voidaan siten yleispäätöksellä päättää perittäväksi enintään paikkakunnan julkisen liikenteen kertalippua vastaava maksu. Päätös, jonka mukaan vaikeavammaisten kuljetuspalvelun omavastuuna perittiin Matkahuollon hinnaston mukainen kilometrien mukaan määräytyvä kertalipun hinta, oli lainvastainen, kun paikkakunnalla järjestettiin kaupungin sisäistä joukkoliikennettä.

Hallinto-oikeus toteaa, että Oulun seudun liikenne järjestää Oulun seudun alueella julkista joukkoliikennettä. Edellä mainitusta korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisusta ilmenevä oikeusohje huomioon ottaen asiakasmaksuasetuksen 6 §:n loppuosa ei siten tule sovellettavaksi Oulun seudun liikenteen toiminta-alueella. Tähän nähden vaikeavammaisille järjestettävistä kuljetuspalveluista on voitu periä Oulun seudun liikenteen toiminta-alueella enintään sen maksua vastaava asiakasmaksu. Aluevaltuuston valituksenalaisella päätöksellä hyväksymät asiakasmaksut ovat korkeammat kuin Oulun seudun liikenteen maksut. Aluevaltuuston valituksenalainen päätös on siten asiakasmaksuasetuksen 6 §:n ja yhdenvertaisuuslain 8 §:ssä tarkoitetun syrjintäkiellon vastainen. Asiaa ei ole syytä arvioida toisin yksin sen vuoksi, että hyvinvointialueen on muutoin tullut päättää hyvinvointialueen perimistä asiakasmaksuista ja siinä yhteydessä yhdenmukaistaa aiemmin kunnissa voimassa olleet asiakasmaksut. Aluevaltuuston valituksenalainen päätös on siten kumottava siltä osin kuin aluevaltuusto on päättänyt vaikeavammaisten kuljetuspalvelun asiakasmaksujen suuruudesta Oulun seudun liikenteen toiminta-alueella.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Laki hyvinvointialueesta 140 §

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 14 §

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 2 § 2 mom

Perustuslaki 6 §

YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista 5 artikla

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Aluevalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anna-Kaisa Marski, Riitta Arjas ja Henri Matinolli.

Esittelevä jäsen

Henri Matinolli

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös valittaja, sähköpostitse

Oikeudenkäyntimaksu
maksutta

Jäljennös maksutta Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus, sähköpostitse

Päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus hyvinvointialueesta annetun lain 147 §:ssä säädetyllä tavalla.

Tiedoksi Yhdenvertaisuusvaltuutettu, sähköpostitse

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Osoite: PL 189 (Torikatu 34-40), 90101 OULU

Puhelin: 029 56 42800 **Telekopio:** 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>